MEMO

Van	:	College
Aan	:	Gemeenteraad van Tytsjerksteradiel
Datum	:	2 december 2021
Betreft	:	Afhandeling Motie Maatschappelijke Participatie (M-6-2)

Aanleiding

In de raadsvergadering van 25 november jl. is een motie aangenomen die het college de opdracht geeft om:
- de maatschappelijke participatie en de andere minimaregelingen bij de sociale basis te betrekken.
- Te onderzoeken of de regeling maatschappelijke participatie weer automatisch toegekend kan gaan worden.
- Daarmee terug te komen naar de raad voor 3 maart 2022.

Door middel van deze memo willen wij u informeren over de afhandeling van deze motie en gaan wij met name in op het onderzoek dat is gedaan naar de mogelijkheden voor automatische toekenning van gemeentelijke regelingen.

Inhoud

Zoals ter vergadering al door wethouder Bouwman werd aangegeven wordt veel van de ondersteuning aan onze inwoners reeds belegd binnen de Sociale Basis. Voorts is de gemeente in het kader van procesoptimalisatie bezig om de uitvoering van gemeentelijke regelingen steeds meer naar voren te schuiven. Een verdere doorontwikkeling van de Maatschappelijke Participatieregeling naar het Volwassenenfonds houdt ook in dat de uitvoering wordt belegd bij het Fonds Sport en Cultuur en dus bij uitstek binnen de Sociale Basis.

Voorts kunnen wij u ten aanzien van het categoriaal automatisch ambtshalve verstrekken van de bijdrage in het kader van maatschappelijke participatie het volgende mededelen:

1. Categoriale verstrekkingen (dat wil zeggen: verstrekkingen aan een op voorhand vastgestelde groep van inwoners, die categoriaal aan bepaalde kenmerken voldoen, zoals een inkomen beneden een bepaalde grens) zijn sinds de inwerkingtreding van de Participatiewet in 2015 niet meer toegestaan. Dit standpunt baseren wij op de Tweede Kamerstukken 2013-2014, 33 801, nr. 3, paragraaf 4.3, pagina 20 en 21. Zoals hier te lezen valt is er slechts sprake van één uitzondering, te weten een collectieve aanvullende zorgverzekering of een tegemoetkoming in de kosten van de premie van zo'n verzekering. In artikel 35, lid 3 van de Participatiewet is hiervoor de grondslag opgenomen. Deze mogelijkheid passen wij toe.

2. Gemeenten mogen op basis van de Gemeentewet (art 108) in aanvulling op landelijke armoederegelingen op basis van de Participatiewet "maatschappelijke participatieregelingen" hanteren, mits de verstrekkingen daaruit daadwerkelijk worden aangewend voor de kosten van sportieve, culturele of educatieve activiteiten. Dit is te lezen in de Tweede Kamerstukken 2013-2014, 33 801, nr. 3, pagina 70.

   Onder de noemer "voorziening voor maatschappelijke participatie" mogen dus geen andere verstrekkingen worden gedaan. Het is niet toegestaan bijvoorbeeld verstrekkingen te doen die liggen op het vlak van de afgeschafte categoriale

regelingen, waaraan de bezwaren plakken die voor het Rijk aanleiding waren om de categoriale regelingen af te schaffen.

3. Een automatische toekenning van een bedrag, zoals bepleit in de motie Maatschappelijke Participatie (M-6-2), moet worden gezien als een ongerichte verstrekking welke moet worden aangemerkt als een ongerichte inkomensondersteuning. Algemeen generiek inkomensbeleid is echter voorbehouden aan het Rijk, waardoor dergelijke gemeentelijke verstrekkingen niet zijn toegestaan. Wij baseren ons hier op de Tweede Kamerstukken 2013-2014, 33 801, nr. 3, pagina 20.

4. Automatische ambtshalve toekenning, zonder enige vorm van een aanvraag is niet mogelijk omdat bepaald is dat wanneer een belanghebbende in aanmerking wil komen voor een bepaalde regeling, dat hij dit door middel van een aanvraag moet doen. Dit volgt uit art 1:3, lid 3 en art 4:1 en 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Wij hebben onze opvattingen hierover laten verifiëren bij de juristen van Schulinck. Deze moeten worden gezien als autoriteiten op het gebied van de Participatiewet. Zij bevestigen onze uitgangspunten in alle opzichten.

Tijdens de indiening van de motie werd informatie, afkomstig van "KRL-Juristengroep" uit Oirschot naar voren gebracht. Hieruit zou blijken dat categoriaal automatisch ambtshalve verstrekken van de bijdrage in het kader van maatschappelijke participatie mogelijk zou zijn en dat vervolgens steekproefsgewijze controle zou mogen plaatsvinden.

Wij hebben onze standpunten, zoals hiervoor verwoord onder 1 t/m 4, aan KRL-Juristengroep voorgelegd en ook zij concluderen dat dit geldende regelgeving is. De vraag die aan hen was gesteld richtte zich met name op de mogelijkheid om na een toekenning een steekproefsgewijze controle te kunnen doen, hetgeen bevestigend kon worden beantwoord. Zaken omtrent een automatische ambtshalve toekenning waren in de herinnering van de medewerker van KRL-Juristengroep niet in die zin aan de orde geweest.

Overigens bestrijden wij niet de mogelijkheid van steekproefsgewijze controle, maar dat staat wat ons betreft volledig los van de vraag over de wijze van toekenning.

Tevens werd ons nog een gedeelte uit de Minimagids van 2012 over de "Reductieregeling" toegestuurd ter ondersteuning van de motie. Hiervan kan worden gezegd dat de Reductieregeling al sinds 2018 is opgegaan in de Maatschappelijke Participatieregeling en dus niet meer bestaat.

Conclusie
Aan de motie Maatschappelijke Participatie (P-6-2) wordt aan bullet 1, dat minimaregelingen betrokken moeten worden bij de sociale basis, reeds gevolg gegeven. Dit is nu al staande praktijk en wordt in de toekomst verder uitgebreid. Ten aanzien van bullet 2 is uitvoering onmogelijk en door middel van deze memo voldoen wij aan bullet 3.